

YTPA Yksityistietiedon palvelualusta

Metsätieto ja sähköiset palvelut –hankkeen loppuseminaari

22.1.2019

Seppo Niskanen
Suomen metsäkeskus

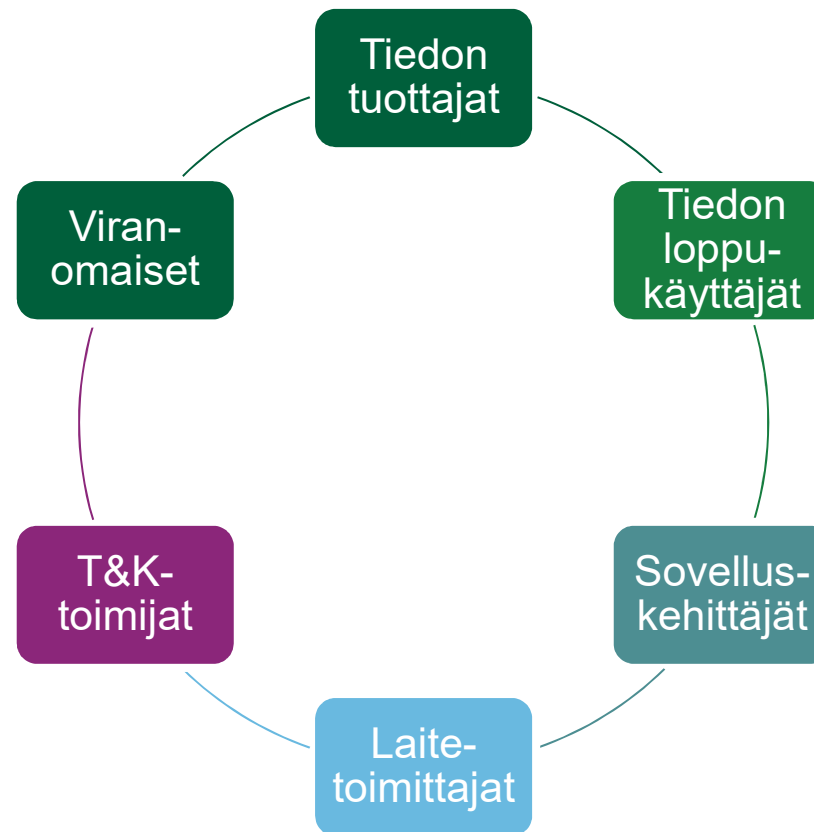

Biotalouden tietietojärjestelmä -hanke

- Maa- ja metsätalousministeriön rahoittama, alkanut 1.1.2017
- Toteuttajina Suomen metsäkeskus, Metsäteho Oy sekä CGI Suomi Oy (määrittely)
- Jatkuu vielä vuonna 2019 (testialusta, kustannusarvio, tiekartta jatkotyölle)
- Hankkeen keskeiset toimenpiteet
  - › Esiselvitys eri toimijoiden tietotarpeista, sidosryhmäyhteistyö
  - › Tietietofoorumit, työpajat
  - › Visio
    - › Toiminnallinen ja tekninen määrittely
    - › Tietolajien ja käyttötapauksen kuvaus
  - › Jatkokehitystarpeiden määrittäminen

Tietiedon ekosysteemi

Palvelualustalla tavoitellut hyödyt

Tiedon kerääminen	Tiedon yhdistäminen	Tiedon jakaminen	Tiedon hyödyntäminen
<ul style="list-style-type: none"> • Uusien tiedonkeruun toimintamallien, teknologioiden ja toimijoiden hyödyntäminen (esim. joukkoistettu tiedonkeruu) • KATTAVAMPI JA AJANTASAISEMPI TUESTÖDATA • KUSTANNUS-TEHOKKAAMPI TIEDONKERUU	<ul style="list-style-type: none"> • Standardoitut toimintamallit • Erilaisten datojen konvertiot • ERI TIETO-LÄHTEIDEN TEHOKAS HYÖDYNTÄMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • Standardoitut rajapinnat • Tietolähteiden ja datan laadunhallinta • Mahdollisuus sekä avoimeen että maksulliseen tiedon jakamiseen • KUSTANNUS-TEHOKKAAMPI USEISIIN TIETO-LÄHTEISIIN PERUSTUVIEN LOPPUKÄYTTÄJÄ-SOVELLUSTEN KEHITTÄMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyössä määritellyt tietotarpeet ja -sisällöt • LOPPUKÄYTTÄJIEN OMIEN PROSESSIEN TEHOSTAMINEN • KATTAVAMPAAN DATAAN PERUSTUVAT UUDET PALVELUMALLIT

Tiestötiedon hyödyntäjät ja tietolähteet

Tietiedon hyödyntäjät

Hallinnolliset tehtävät (MML, tiekunnat)

Tietietokantojen ylläpito (MML, Livi)

Tienpidon suunnittelu (tiekunnat, urakoitsijat)

YA-päätökset (SMK, elyt, kunnat)

Kartta-, navigointi- ja sääpalvelut

Tiestön kunnan seuranta (tiekunnat, urakoitsijat)

Kuljetusten suunnittelu (toimitusketju*)

KMTK (MML)

Digiroad (Livi)

YA-järjestelmät (SMK, elyt, kunnat)

Tien tekemisen tiedot (tiekunnat)

Kaukokartoitus-aineistot (MML ym.)

Muut paikkatietoaineistot (MML ym.)

Sää tiedot ja ennusteet (IL ym.)

Kunnossapidon tiedot (urakoitsijat)

Kuntoarvioinnin tiedot (tiekunnat, urakoitsijat)

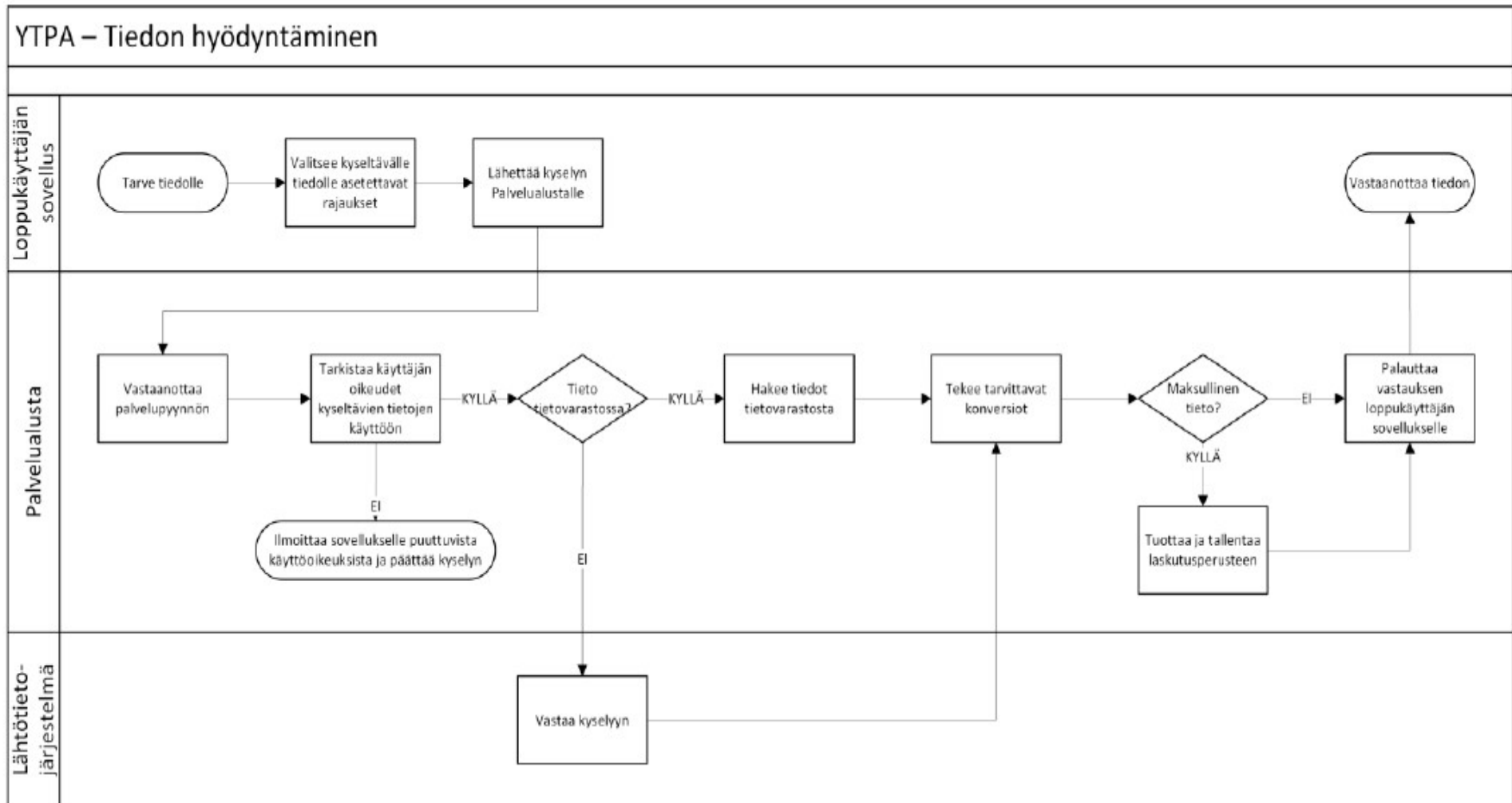
Yritys-järjestelmä-tieto*

Ajoneuvotieto (tiestöllä liikkujat)

* Maaseudun tuotteiden myynti- ja ostajayritykset sekä kuljetusyritykset

Esimerkki – tiedon hyödyntäminen

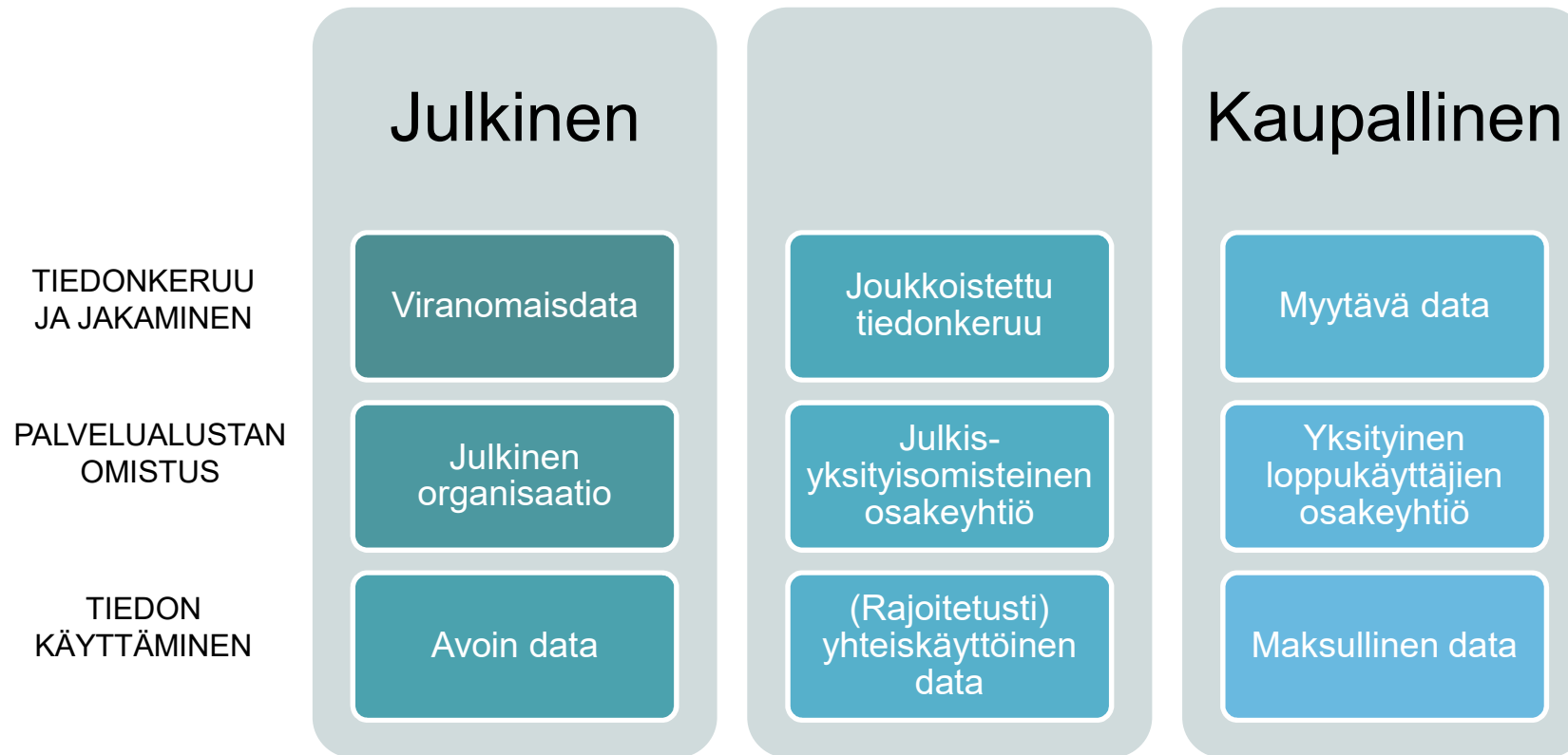

Tiedatan omistus- ja rahoitusmalleja

- YTPAssa tavoitteena on, että mahdollisimman suuri osa sen kautta jaettavasta datasta on loppukäyttäjälle avointa ja maksutonta dataa
  - › Maksuttomuutta voidaan edistää esim. mainosrahoituksella, sponsoroinnilla tai tarjoamalla maksutta vain osa datasta
  - › Datan käyttöä voi olla tarpeen rajata alueellisesti, tietyille organisaatioille, datan käyttäjärooleille tai vain maksaville asiakkaille (CGI Suomen kysely)
- Datan tuottaja/jakaja voi kuitenkin vapaasti päättää datan mahdollisesta maksullisuudesta (jollei datalähde aseta maksullisuudelle rajoitteita)
- Tiedatan keruuta on tarkoitus kehittää erilaisten toimijoiden yhteistyönä, jolloin tarve datan maksullisuudelle vähenee (tai maksutaso voidaan pitää kohtuullisena).
  - › Tiedontuotanto voi olla erikseen tilattua, jolloin oikeudet dataan voivat jäädä tilaajalle.

Omistus- ja rahoitusmalleja

Palvelualustakokonaisuuden kustannusten jako

Tiedonkeruun kehittäminen	Tiedontuottajat, yhteishankkeet
Tiedontuotanto & tiedonsiirto	Tiedontuottaja (laskutusperusteet YTPAsta)
YTPAn kehitys & toteutus	YTPA-organisaatio
YTPAn ylläpito	
YTPAn käyttö	Käyttömaksut (esim. lisenssi, hakukohtainen maksu)
Tiedonsiirto & tiedonkäsittely loppukäyttäjä-sovelluksissa	Sovellustoimittajat
Loppukäyttäjäsovellusten kehittäminen	Sovellustoimittajat, yhteishankkeet

Pelisääntöihin ja lainsäädäntöön liittyviä kysymyksiä

- Tietoturvan ja tietosuojan varmistaminen
- Datan omistajuus
- Datan käyttöoikeuksista sopiminen
- Henkilötieto
- Yritystieto
- Yhteiset pelisäännöt

Yhteenveto palvelualueen liiketoimintamallista

Tavoitteet

Kuljetusten tehokkuus & turvallisuus
Tienpidon täsmäsuunnittelu

Asiakasryhmät

Tiekunnat, tien käyttäjät, viranomaiset, tienpidon palvelutarjoajat, tiedontuottajat, sovelluskehittäjät

Tuotteet ja palvelut

Tietotuotteet
Alustapalvelut
Alustan tukipalvelut

Resurssit, verkostot ja kehitys

YTPA-organisaatio
Tietiedon ekosysteemi

Palvelumallit (data&alusta)

Avoin
Jaettu
Kaupallinen

Ansaintamallit

Yhteiskehittäminen
Sponsorointi- ja mainosrahoitus
Tilaus- ja transaktiomaksut

Vuonna 2019 tehtävät toimenpiteet

- Kustannusarvion laadinta
- Liiketoimintamallien ja omistajuuden jatkopohdinta
- POC –testaus
  - › Alusta + tietolajit + alustan tekemät toimenpiteet
  - › Testattavat tietolajit varmistunevat lähiviikkoina
  - › Yhteistyö loppukäyttäjäsovellusten kanssa
  - › Tavoitteena esitellä testialustaa syksyllä pidettävässä Tietietofoorumissa